

ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА ЗДРУЖЕНИЕ НА ЛИЦА СО ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА И ДРУГИ ПОПРЕЧЕНОСТИ- ВЕЛЕС За период од 2019- 2021 година

ВОВЕД

Здружение на лица со церебрална парализа и други попречености- Велес(ЗЛЦПДП-Велес) е хуманитарна, непрофитна организација, формирана на 12.09.1997 година, од родители на деца и лица со попреченост. Првото има на невладината организација е „Здружение на родители на деца заболени од церебрална парализа“- Велес. Од 06.05.2011 година невладината организација се преименува во „Здружение на лица со церебрална парализа“- Велес, а од 25.03.2021 година е новиот назив „Здружение на лица со церебрална парализа и други попречености- Велес. Во невладината организација членуваат деца и лица со церебрална парализа, даунов синдром, аутизам, интелектуална попреченост и други попречености. Покрај лицата со попреченост членови се и нивните родители и старатели, а како надворешни членови се стручни лица(дефектолози, логопеди, психолози и др). Вкупниот број на членови е околу 100 члена и невладината делува од територија на Општините Велес, Градско и Чашка. ЗЛЦПДП- Велес е без постојана финансиска поддршка, основните средства за опстанок и делување ги црпи од спроведувањето на проектите поддржани од страна на Влада на Р. Македонија, странските хуманитарни асоцијации, поддршката од страна на локалната власт и бизнис секторот од градот.Годишниот обрт на финансиски средства во последните три години е скромен, во просек околу 15 000 евра во зависност од активностите и проектите кои ги работиме.

ВИЗИЈА И МИСИЈА на организацијата

Визијата на Здружение на лица со церебрална парализа и други попречености- Велес е општество со еднакви можности за сите, без бариери и ограничувања.

Мисијата на Здружение на лица со церебрална парализа и други попречености- Велес е помош на лицата со попреченост и поддршка на нивните семејства, интеграција на лицата со хендикеп во општествениот живот, нивна социјализација и помош при остварување на правата од социјалната и здравствена област. Промовирање и одржливост на социјални сервиси во заедницата за поддршка на лицата со попреченост.

НАРАТИВЕН И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАЈ ЗА СПРОВЕДЕНИ АКТИВНОСТИ ВО ПЕРИОД ОД 2019-2021 ГОДИНА

Здружението располага со канцеларија во Општина Велес доделена од Локалната самоуправа и простор каде е оформен и делува Центар за социјална инклузија на лица со попреченост. Покрај родителите волонтери(10 родители) во невладината волонтерски активно работат и стручни лица како: дефектолози, психолози, тренер за компјутери, преведувач од англиски јазик, дипломиран економист, правник и др.

Здружение на лица со церебрална парализа и други попречености- Велес, во изминатата три година реализираше редовни состаноци, активности, рекреација и спорт, реализација на кофинансирани проекти.

Во текот на сите три година беа организирани месечни состаноци за членовите на невладината организација, на крај од секој месец работниот тим елборира за реализираните активности и план за наредниот месец. Во текот на целата година работевме на организација на работилници за изработка на: глинени производи, ликовни дела, поезија и проза, учење на животни вештини. Беа организирани околу 30-на работилници кои вклучуваат млади лица со попреченост, но и возрасни исто така. Во текот на сите три години организиравме забави за нашите членови за прослава на Божиќ, Велигден и Нова Година со запазување на протоколи за безбедност од коронавирус.

Спортот и рекреацијата се постојана потреба на младите лица со попреченост и токму затоа во текот на сите три година организиравме спортски работилници наменети за „БОЧИЈА“, посета на градскиот парк и спорски активности на отворено.

Здружението во текот на 2018-2019 година реализираше два проекти подржани од ЕУ преку кофинансирање од „АЛДА“- Скопје и „Квинна тил Квинна“- Скопје.

Проектот поддржан од „АЛДА“- Скопје е „Стратегија за лица со инвалидност-ЛАПЛИ“ за Општините Кавадарци, Градско и Чашка во вредност од 8000 евра. Со овој проект се изработија Стратегии за секоја општина поодделно, а истите на предлог на градоначалниците беа изгласани од Советите на Кавадарци,

Градско и Чашка. Со овие стратегии постигнавме поголема поврзаност на Лолакните самоуправи со невладините организации и институции. Стратегиите нудат заедничка соработка и финансирање на активности кои можат да го подобрат животот на лицата со попреченост на локално ниво.

Проектот кофинансиран од Фондацијата „Квинна тил квинна“- Скопје, беше „Кампања за родова рамноправност на правата на жените и девојките со попреченост“ во Вардарскиот и Источниот плански регион. Во рамки на проектот се реализираше истражување спроведено на 100 лица од кои 60 жени и девојки со попреченост, 10 момчиња и мажи со попреченост и 30 стручни лица кои работат или имаат допирни точки со лица со попреченост. Беше издадена брошура и подготвивме документарен филм и видео спот. Во рамки на проектот реализиравме три конференции. Финансиските средства за проектот беа од ЕУ во висина од 15000 евра.

Во 2020 година се соочивме со последиците од пандемијата предизвикана од коронавирусот и активностите на невладината организација се сведоа на минимум. Лицата со попреченост не беа во состојба да доаѓаат во нашите простории, бевме со оскудни финансиски средства, но сепак ја одржувавме врската. Имено организиравме дистрибуција на хуманитарни пакети и средства за заштита, он-лајн психо- социјална и правна поддршка.

Од 2021 година започнавме со реализација на проектот за деинституционализација на лицата со попреченост од СЗ „Демир Капија“. За таа цел потпишавме договор за деловна и техничка соработка со неевладината организација ЦеПроСАРД која го спороведува европскиот проект „Заедно за повеќе можности и поддршка- ТИМОР“. Преку овој проект ги реконструиравме и оспособивме стамбените единици наменети за лицата со попреченост во општините Велес и Градско. Како невладината организација се лиценциравме за услугата живеење со поддршка и вработуваме асистенти за поддржано живеење и стручен тим кои се грижат за лицата со попреченост деинституционализирани од СЗ „Демир Капија“. Месечниот буџет за една заедница изнесува од 170-200.000,00 денари, наменети за: вработените, резиски трошоци, храна, облека, лекови, хигиенски материјали и друго. Засега имаме отворено 1 заедница, но ги подготвуваме и следните 3 заедници, од кои двете ќе ги отвориме април 2022 година, а четвртата до крај на месец јуни 2022 година.

Од месец декември 2021 година започнавме постапка за формирање на сервис „Одмена на семејна грижа“ со поддршка на Агенцијата за вработување на РСМ и УНДП. Во јануари 2022 година го потпишавме договорот за деловна соработка во вредност од 3.127.652,00 денари. Преку овој проект ќе се едуцираат и лиценцираат 6 негователи кои ќе им помагаат на лицата со попреченост на територија на општина Велес.

Од април 2021 година започнавме со реализација на проектот „Социјална инклузија и работно ангажирање на лица со попреченост и други маргинализирани групи преку одгледување лековити билки“. Проектот финансиски е поддржан од

Глобалниот еколошки фонд- Програма за мали грантови во вредност од 27.206 долари. Преку овој проект набавивме сушара на сончева енергија, дестилатор за етерични масла, материјали за 3 пластеника, мотокултиватор и друга придружна опрема за работа на поле. Ја засадивме првата плантажа со невен, босилек, чубрика, нане и лаванда. Успеавме да ја произведеме и првите производи како: чај од невен, чај од нане, чај од босилек, торбички лаванда, тинктура од лаванда и невен, масло од невен и крема од невен за нега на кожа. Се надевам дека преку овој проект ќе успееме да формираме социјално претпријатие што ќе ни помогне во одржливост на социјалните сервисни услуги.

Инклузивен туризам на езеро „Младост“ преку „Паркот на срцата“ и пристапна плажа. Нашата организација во соработка со здружението „Македонски спасител“ и Сојузот на спортови на инвалиди на град Велес во период од 1 година ќе стопанисува и ќе организира активности на доделените објекти и реквизити за рекреација на вода. За оваа активност од општина Велес добивме поддршка од 220.000,00 денари

Тема / област	Назив на проектот	Донатор	Времетраење	Вредност	Број на ангажира ни лица
Лиценцирана социјална сервисна услуга за деинституционализација на лица со попреченост од СЗ „Демир Капија“, во мали групни домови	„Живеење со поддршка“	ЕУ и МТСП на РСМ	Јуни 2021-тековно	Над 10.000,000 годишно	22 лица 21 жена и 1 маж
Социјална сервисна услуга за поддршка на лица со попреченост во домот	„Одмена на семејна грижа“	УНДП и Агенциј а за вработу вање на РСМ	Јануари 2022-тековно	3.127.652,00	6 лица/ жени
Инклузивен туризам	Парк на срцата и пристапна плажа	Центар за развоја на Вардарски плански регион преку Швајцарска агенција	Јуни 2021-тековно	9.920,000,00	5 лица/ мажи

		за поддршка и развој			
Социјална инклузија и работно ангажирање на лица со попреченост	„Социјална инклузија и работно ангажирање на лица со попреченост и други маргинализирани групи преку одгледување лековити билки	Глобален еколошки и фонд-Програма за мали грантови на ООН	Април 2021-мај 2022	1.440,000,00	12 лица 7 жени и 5 мажи

СТРАТЕШКИ ОПРЕДЕЛБИ НА ЗЛЦПДП- ВЕЛЕС

ЗЛЦПДП- Велес разви стратегија за работа на организацијата за период од четири години 2020-2025 година. Со оваа стратегија невладината организација проактивно ќе работи да се создаваат еднакви услови и можности за сите граѓани.

Стратегијата е базирана на „Конвенцијата за правата на лицата со попреченост“ и Факултативниот протокол кон неа, кои се усвоени на Генералното Собрание на Обединетите Нации на 13 декември 2006 година и влегоа во сила на 3 мај 2008 година.

Конвенцијата за правата на лицата со попреченост е првиот обврзувачки акт во доменот на меѓународното право за правата на човекот во 21 век. Со Конвенцијата, прашањето на попреченоста и официјално е признаено како прашање на човекови права.

Здружение на лица со церебрална парализа- Велес направи анализа на проблемите и потребите на лицата со попреченост на територија на Општина Велес и ја идентификуваше следната листа на проблеми во седум области:

ПОДИГНУВАЊЕ НА ЈАВНА СВЕСТ

- ✓ Неинформирана јавност за проблемите и потребите на лицата со попреченост
- ✓ Ниско ниво на свест кај јавите институции кои работат со лица со попреченост
- ✓ Неприфакане на децата и лицата со попреченост од средината

- ✓ Неинформираност на граѓаните и институциите за комуникација со глуви и слепи лица
- ✓ Неинформираност на лицата со попреченост за правата од социјалната и здравствена заштита

АРХИТЕКТОНСКИ БАРИЕРИ

- ✓ Непочитување на постоечката законска регулатива
- ✓ Неадаптирани пристапи до јавните објекти
- ✓ Неадаптирани образовни институции
- ✓ Неадаптирани тротоари и пешачки премини
- ✓ Неадаптирани влезови во стамбени згради и недостапност на погорните катови
- ✓ Непочитување на одбележани паркинг места за лица со попреченост
- ✓ Неадаптирани тоалети во образовни и други институции од јавен карактер
- ✓ Непостоење на соодветна сообраќајна сигнализација за лицата со попреченост

ПРИСТАП ДО ИНФОРМАЦИИ

- ✓ Необучени лица за комуникација со глуви лица
- ✓ Неадаптирани форми за информации за слепи лица
- ✓ Неадаптирани форми на информации за лица со интелектуална попреченост
- ✓ Непостоење локално гласило за лица со попреченост
- ✓ Непостоење на адекватна компјутерска опрема за пристап до информации во постоечки е- точки (хрэдвер и софтвер)
- ✓ Непостоење пристап до информации во руралните средини

СЕРВИСНИ СОЦИЈАЛНИ СЛУЖБИ

- ✓ Недоволна искористеност на постоечките невладини сервисни служби од страна на општината и институциите
- ✓ Некоординираност помеѓу постоечките сервисни служби
- ✓ Непостоење на згрижувачки домови за самостојно живеење на лицата со попреченост
- ✓ Непостоење на сервисни служби „Персонален асистент“ и „Сервис за помош и нега во домот“
- ✓ Дневниот центар за лица со попреченост не ги задоволува целосно потребите на лицата со попреченост

ЗДРАВСТВО

- ✓ Непостоење на специјализирана физикална терапија за лицата со попреченост
- ✓ Некоординираност и недоволна соработка на медицинските служби за лицата со попреченост

ОБРАЗОВАНИЕ

- ✓ Нецелосна опфатеност на децата со попреченост во образовниот систем
- ✓ Доразвивање на дефектолошките служби во општинските училишта за работа со деца со попреченост вклучени во редовна настава
- ✓ Опременување на кабинети со помагала и дидактички материјали

КУЛТУРА, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

- ✓ Недоволна вклученост на лицата со попреченост во културниот живот
- ✓ Недоволна вклученост на лицата со попреченост во спортот
- ✓ Недоволна вклученост на лицата со попреченост во рекреација

Здружение на лица со церебрална парализа- Велес, водејќи се од своите статутарни определби и почитувајќи ја „Конвенцијата за правата на лицата со попреченост“ која Р. Македонија ја има потпишано и ратификувано во 2011 година, својата понатамошна стратешка определба на делување во наредните четири години ја насочува кон подобрување на:

- Подигнување на јавна свест
- Архитектонски бариери
- Пристап до информации
- Сервисни социјални служби
- Здравство
- Образование
- Култура, спорт и рекреација

Здружение на лица со церебрална парализа- Велес во периодот од 2020-2025 година своите проектни активности и иницијативи ќе ги насочи кон решавање на прашањата таргетирани во седумте приоритетни области.

Март 2022

**Здружение на лица со церебрална
парализа и други попречности- Велес**

Претседател: Далиборка Златева